

"Jeg ser det at læse som en både nødvendig og berigende evne, alle børn skal have mulighed for at tilegne sig, uafhængigt af den baggrund og de forudsætninger, de har med i bagagen. Vi skal være opmærksomme på, at der ikke i fremtiden opstår en kløft mellem børn, der har ressourcestærke voksne, som kan opfordre til alsidig og kritisk læsning, og så børn, der i højere grad er overladte til sig selv og derfor netop ikke læser eller kun læser det, de møder på fx sociale medier."

Citat: Stine Reinholdt Hansen
Ph.d., UC Lillebælt

**Hvad er de største udfordringer, når det gælder
børn og unges lystlæsning og læsekultur i dag?**

Jeg tror den største udfordring er, at det at læse bøger af mange større børn bliver forbundet med noget, de gjorde, da de var mindre, eller noget man skal i skolen. I stedet føler de sig mere forbundne med digitale og sociale medier, som de oplever binder deres verden sammen både socialt og interesselæssigt. Hvis vi gerne vil have, at børn og unge læser bøger på lige fod med alt det andet, de foretager sig i fritiden, kræver det en stor fælles indsats og nogle tiltag i retning af en kulturændring på det her område. Børn skal i højere grad inspireres til at læse. De skal i lang højere grad møde formidling af alt det spændende og mangfoldige læsestof der er. Det gælder både i form af fysiske bøger, e-bøger og lydbøger. Og de skal i højere grad møde det synspunkt, at det at læse kan åbne deres verdener og give dem erfaringer, de ellers ikke ville få. Vores undersøgelser peger på, at børns læsning i høj grad afhænger af de voksnes initiativ og engagement. For mig at se, er der brug for, at voksne, hvad enten det er forældre, lærere eller biblioteksmedarbejdere, får et bedre grundlag for at samarbejde om det at inspirere børn og unge til læsning.

Hvilke potentialer ser du i børn og unges læsning i dag og i fremtiden?

Jeg ser det at læse som en både nødvendig og berigende evne, alle børn skal have mulighed for at tilegne sig, uafhængigt af den baggrund og de forudsætninger, de har med i bagagen. Vi skal være opmærksomme på, at der ikke i fremtiden opstår en kløft mellem børn, der har ressourcestærke voksne, som kan opfordre til alsidig og kritisk læsning, og så børn, der i højere grad er overladte til sig selv og derfor netop ikke læser eller kun læser det, de møder på fx sociale medier. Her kan en fælles national læsestrategi gøre en forskel, så alle børn får bedre mulighed for at møde varieret læsestof og derved udvide deres horisont.

I skolen mener jeg, vi i højere grad skal have fokus på læseoplevelser og læselyst ved siden af målet om at fremme læsekompetencer. Bibliotekerne på mange skoler er udsultede og nogle steder helt nedlagte. Men det er netop på skolen, børn har deres daglige gang. Derfor bør litteraturformidling på skolen udbygges, udvikles og vedligeholdes, og det er oplagt at gøre i samarbejde med folkebibliotekerne, som har et større udbud af læsestof og fagpersonale, der kan formidle det i nogle andre rammer og sammenhænge.

Det vil være en god idé at få støtte til, at kompetente fagfolk kan udvikle simple guidelines til forældre og voksne i det hele taget i forhold til, hvordan de kan inspirere og skabe tid til læsning. Hvor kan de lede børnene hen? Hvordan kan de skabe positive og appellerede rammer og ro om læsningen? Eller styrke læsefællesskaberne og læsekulturen i hverdagen? Der skal konkrete råd til, og de skal formidles på en enkel måde til forældre og de fagfolk, der arbejder med børnene.

**Hvad skal der til, hvis en national læsestrategi
for børn og unge skal bære frugt?**

Hvis vi mener, at det at læse og det at møde forskellige typer af litteratur er vigtigt, kræver det en fælles indsats og en kulturændring, for der er mange, der ikke har en egentlig læsekultur.

Fra politisk side skal man give både skoler og biblioteker mulighed for at kunne udvikle og styrke samarbejde og tiltag. Der skal gives økonomisk støtte til projekter, som kan udvikle rammer og

koncepter for sådanne samarbejder. Ikke i form af en masse enkeltstående projekter, men netop inden for en stor samlet ramme og strategi.

Derudover er det vigtigt at følge udviklingen. Vi er stadig midt i det hele: Hvad sker der med børn og unges læsevaner i lyset af den digitale udvikling? Hvad sker der med deres læseevner- og kompetencer? Hvilke nye muligheder og tilbud opstår der i kølvandet på den digitale udvikling, som kan fremme børns læsning og kulturelle kapital? Derfor skal en national læsestrategi også sikre, at vi løbende kan undersøge udviklingen ved jævnligt at foretage læse og medievanerundersøgelser. Der skal være et solidt vidensgrundlag bag de tiltag, der skabes, og de slutninger, vi drager